דוד סחרוב

1889-1912

השומר

נפל ביום ט׳ באב תרע״ב (23.07.1912)

בן 23 בנופלו

מקום מנוחתו בית העלמין האזרחי ראשון לציון-ישן

דמותו של דוד

נולד בסוף שנות השמונים של המאה התשע-עשרה. כתושב ראשון לציון וכחבר ב"השומר" שימש בתפקיד שומר בכרמים. הכל במושבה הכירו וחיבבו את העלם הגבוה והנאה, הישר והאמיץ שחייך תמיד ושמח לעזור לכל אדם. מדי יום היה יוצא למשמרתו ובתפקיד זה ראה יעוד ושליחות וחיזוק העקרון שעל פיו ישמרו היהודים על רכושם ויגנו על חייהם בכוחות עצמם.

השומר

ארגון הגנה ביישוב היהודי בארץ ישראל, שפעל בשנים 1909–1920. הארגון הוקם על ידי אנשי ארגון בר גיורא, ומטרתו המוצהרת הייתה "כיבוש השמירה" ו"כיבוש העבודה". כלומר: לימוד עבודת האדמה והמלאכות שבכל ענף ומקצוע, והעדפת העסקת יהודים על פני פועלים שאינם יהודים. בשיא פעילותו, בשנת 1913, מנה הארגון כ-100 חברים וכ-300 שכירים יהודים, וריכז את השמירה ב-13 מושבות בארץ ישראל.

השומר

בעקבות הצלחת השמירה, גדל הביקוש לשומרים יהודים, וחברי "בר גיורא" החליטו למקד את מאמציהם בכיבוש השמירה במושבות. משום כך הוחלט להקים הסתדרות שומרים, ארגון חוקי (להבדיל מארגון "בר גיורא", שהיה מחתרת), בשם: "השומר".

באספת היסוד נאמו ישראל שוחט ויצחק בן-צבי. נקבעה תוכנית, פרוגרמה, שהגדירה את מטרת הארגון: "לפתח בארצנו אלמנט של שומרים יהודים הראויים לעבודה זאת".

הפרוגרמה קבעה גם את אופן ההתנהלות של הארגון ואת אופן הקבלה של חברים חדשים, וקבעה שבראש הארגון יעמוד ועד בן שלושה חברים. חברי הוועד שנבחרו היו ישראל שוחט, ישראל גלעדי ומנדל פורטוגלי.

השומר

בתוך ארבע שנים חתם "השומר" על חוזים לשמירת מסחה (כפר תבור), חדרה, ראשון לציון ורחובות. תחילה שמרו חברי "השומר", שמנו לא יותר מ-100 איש (הם העסיקו גם כ-300 שכירים יהודים) רק על גבולות השטח הבנוי של המושבות, אך עד מהרה החלו לשמור גם על האיכרים העובדים בשדותיהם וכך, באורח בלתי-נמנע, התעמתו עם מסיגי גבול ערבים.

מכוח התפתחות זו ניצב "השומר" בחזית המאבק הציוני ככוח מזוין. חברי "השומר" למדו את שפת הערבים ואת אורחות חייהם כדי לשפר את תפקודם: התלבשו כערבים וחיקו את תעוזתם הלוחמנית של הבדואים ואת תכסיסיהם. הם עמדו בתוקף על הכבוד היהודי, אך באותה שעה טענו כי הם משתדלים להימנע מהתגרויות ומהריגת ערבים.

השומר

בי"ח בתמוז תרע"ג (1913) התחולל סמוך למושבה רחובות "מאורע זרנוגה". ערבים נכנסו בשיירת גמלים אל כרמים בין ראשון לציון לבין נס ציונה ומלאו את סליהם בפרי הגפן. אחד השומרים התריע בהם, ובתגובה "התנפלו עליו, היכוהו וגזלו את נשקו. דבר שנחשב לפגיעה חמורה ביותר בכבוד איש המגן".[22] השומר הזעיק את חבריו, וארבעה פרשים רדפו אחר שיירת הגמלים עד הכפר זרנוגה; שם הותקפו השומרים במקלות ובנשק חם, והזעיקו לעזרתם את שומרי ואיכרי רחובות. קטטה התלקחה בין כ-70 שומרים ואיכרים, לבין כמה מאות ערבים תושבי זרנוגה, ובמהלכה נהרג השומר שמואל פרידמן.

השומר

למחרת תבעו אנשי "השומר" את סילוקם הפועלים הערבים מהמושבה, אך איכרים מהמושבה האשימו את אנשי "השומר" בהידרדרות העניינים. בעקבות והמאבק המתמיד על "עבודה עברית", הקים אחד השומרים, מיכאל אבנר שפאל, תא חשאי בשם "נכדי פנחס". הוא הפיץ כרזה במושבות, שבה איים לרצוח איכרים שיעדיפו להעסיק פועלים ושומרים ערבים על פני יהודים. אל ועד המושבה רחובות הופנו תלונות של איכרים וערבים על אלימות קשה שבה נקטו כלפיהם אנשי "השומר".

השומר

למרות היחס המורכב והזהיר אל חשודים, עבריינים ושודדים, שניסו להקנות בארגון לחברים ולשכירים; כך למשל, במושבה ראשון לציון הכה שומר צעיר בקת רובה ערבי זקן אשר הוליך שיירת גמלים בדרך הרחוב הראשי. יחזקאל חנקין סטר על לחיו של השומר הצעיר ושילח אותו ממשמרתו.

דגל "השומר"

נפילתו

בתשעה באב תרע"ב 1912, נרצח דוד סחרוב, משומרי ראשון לציון, שבה הייתה נהוגה שמירה מעורבת. בעקבות מעשה זה, והחשד שיד השומרים הערבים של המושבה הייתה ברצח, קיבל "השומר" לידיו בי"א בטבת תרע"ג (1913) את השמירה בראשון לציון ובמושבה באר יעקב הסמוכה. הארגון קיבל על עצמו גם את השמירה במושבה מנחמיה.

דרכי הנצחתו

רשימות על דמותו של דוד סחרוב ועל נסיבות מותו התפרסמו בעתונים "האור" ו"הפועל הצעיר". שמו גם נזכר ב"ספר תולדות ההגנה", בספר היובל לראשון לציון ובספר על השמירה בגליל וביהודה.

ישנו רחוב הקרוי של שמו של דוד סחרוב בראשון לציון.